

Međunarodna konferencija *Tehnički i vsebinski problemi klasičnoga in elektronskoga arhiviranja*

Radenci, Slovenija, 15.-17. travnja 2015.

Netom završena, međunarodna konferencija pod nazivom *Tehnički in vsebinski problemi klasičnoga in elektronskoga arhiviranja*, održana u organizaciji Pokrajinskog arhiva Maribor, ponudila je u trodnevnom programu ukupno 56 izlaganja stručnjaka s područja arhivskih i srodnih djelatnosti iz Slovenije, Velike Britanije, Srbije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Slovačke, Švicarske, Rumunjska, Poljske, Brazila i Hrvatske. Okupljeni predavači raznih specijalističkih usmjerenja, koji su u nekoliko tematskih blokova, pred oko stotinjak stručnjaka, kroz dva dana rada, dali su presjek aktualnog stanja u struci te otvorili brojna pitanja razvoja i vizije za budućnost.

Uvodnim pozdravom konferenciju je otvorio Ivan Fras, ravnatelj Pokrajinskog arhiva Maribor, Julijana Bizjak-Mlakar, ministrica kulture Republike Slovenije i predstavnici sponzora (Trevis d.o.o. i Mikrografija d.o.o.).

Nakon toga slijedilo je predstavljanje radova. Prvi radni dan imali smo prilike čuti ukupno 24 izlagača u okviru tematske cjeline *Materijalna zaštita arhivskoga gradiva*: I. Fras (Stanje materijalne zaštite i prostorni uvjeti u Pokrajinskom arhivu Maribor), J. Rhys-Lewis (Materijalna zaštita: što kažemo i što pri tome mislimo), A. P. Holl (Preventivna zaštita arhivskoga gradiva), T. Matos, M. Škamperle (Prisutnost gljivica u prostorijama knjižnica i arhiva te njihov utjecaj na zdravlje ljudi), D. Leitch (Izazovi za arhiviste u digitalnom vremenu), J. Lowry (Znakovi u vremenu: trajnost podataka i njihova dugoročna pohrana), A. Rych (Usluge pohrane PIQL: holistički pristup za dugoročnu digitalnu pohranu), I. Šijanec (Arhiviranje u europskim državama, tijelima EU, institucijama i najvećim tvrtkama u EU), I. Šabotić (Značaj educiranosti arhivskog kadra u vanrednim okolnostima – Iskustva Arhiva tuzlanskog kantona). U drugom dijelu te tematske cjeline slijedila su izlaganja: S. Androić i B. Špehonja (Posljedice nedovoljne skrbi o elektronskom i papirnatom gradivu), M. Potokar (Socijalni inženjering – čovjek kao dio sigurnosnoga sustava), J. Malešič, T. Poličnik-Čermelj i I. Sešek (Masovno kiselizacija arhivskih preslika Narodne i sveučilišne knjižnice), S. Perović-Ivović (Štete na arhitektonskom gradivu kao posljedica neprimjerenih uvjeta pohrane), I. Gale (Sređivanje arhivskoga i registraturnoga gradiva u Zavodu RS za državne rezerve).

U poslijepodnevnom programu konferencije uslijedilo je predstavljanje radova na posterima, što je novost u izlaganju na ovoj konferenciji. Naime, izlagači su svoja izlaganja potkrijepili posterima te na taj način bili atraktivniji slušateljima. To su bili sljedeći izlagači: S. Gušić i M. Gašić (Mogu li se još spasiti? Konzervacija i restauracija pisanog blaga u Bosni i Hercegovini), S. Domazet (Arhiv Bosne i

Hercegovine – zaštita grade u doba recesije), J. Popović (Postupanje oko prijema, čuvanja, korišćenja i kategorizacije arhivske grade prispele u arhiv ugovornim ili dobroćinim pravnim poslom), V. Drobnyak (Izvedivost uspostave baze znanja u arhivama pomoću *open source* alata), B. Molnar (Arhivi podataka – servisi znanstveno-istraživačke zajednice), D. Branković (APEX-projekt Archives portal Europe Network of Excellence), S. Mačković (Iskustva sa e-istraživanjem u građi Istorijskog arhiva u Subotici), Ž. Hedbeli i N. Mokrović (Pregled uprave u Hrvatskoj od 1945. do 1990. godine), Marijana Jukić (135 godina djelovanja Hrvatskog društva likovnih umjetnika).

U drugom radnom danu konferencije čuli smo 11 izlaganja koja su se odnosila na arhivsku službu kod stvaratelja gradiva, korištenje gradiva, autorska prava te digitalizaciju audio-vizualnoga gradiva. Predavanja su bila podijeljena na dvije sekcije: Sekciju za stvaratelje arhivskoga gradiva i Sekciju za arhivske stručne djelatnike. U okviru Sekcije za stvaratelje arhivskoga gradiva čiji je kreator bio Arhiv Republike Slovenije sudjelovali su V. Gotovina, T. Cankar i A. Starman (Vođenje postupka potvrde unutarnjih pravila) te J. Škofljanec, A. Mrdavič i T. Hajtnik (Unutarnja pravila – o čemu treba voditi računa). U Sekciji za arhivske stručne djelatnike sudjelovali su sljedeći izlagači: J. Riegler (Plijesan na arhivskom gradivu), A. Šaupperl, P. Vilar, M. Žumer, Z. S. Rajh, I. Šbotić, S. Isić i O. Zulić (Arhivisti kao korisnici u arhivu), Z. S. Rajh (Autorska prava, arhivi i Internet), A. Škoro Babić (Neki pristupi pri provedbi odredbe ZVDAGA-a pri korištenju arhivskoga gradiva iz Drugog svjetskog rata), L. Pavliková i J. Valent (Arhivi i stvaratelji. Sudjelovanje pri stvaranju, zaštiti i preuzimanju arhivskoga gradiva), P. P. Klasinc (Problemi unutarnje službe u Sloveniji i neki tehnički aspekti), M. Kehrlj (ScopeArhiv i normativne podatkovne zbirke), B. F. Popovici (Fizičko i intelektualno sređivanje arhivskoga gradiva. Primjer za ScopeArhiv) te B. Domajnko i M. Novak (Uzimanje podataka iz sustava ScopeArhiva i njihov unos u Europski arhivski portal).

Trećega radnoga dana zbog raznolikosti pristiglih radova, autori su bili podijeljeni u dvije skupine, paralelne sekcije: Sekciju za stvaratelje arhivskoga gradiva i Sekciju za arhivske stručne djelatnike. U Sekciji za stvaratelje arhivskoga gradiva predstavljeno je 10 izlagača čiji su radovi povezani s krovnom temom, odnosno problemima s kojima se susreću stvaratelji gradiva u svome radu. Izlagači su bili sljedeći autori: T. Hajtnik i B. Domajnko (Uspostavljane slovenskoga elektronskog arhiva – status), J. Škofljanec (E-ARK: europski projekt uspostave usluge e-arhiviranja), J. Melik (Pravosude i arhivi), B. Himmelreich (Zaštita arhiva kazališta u javnim arhivima i drugdje u Sloveniji), Ž. Štrumbl i G. Šmid (Dostupnost i nedostupnost liječničke dokumentacije), M. Novak (Dogoročno čuvanje, unapređenje i korištenje računa, računa e-pošte, a drugih hibridnih oblika dokumentacije), A. Krzeminska (Preuzimanje privatnog arhiva – zakonska osnova za sklapanje ugovora o preuzimanju), A. Nikl i S. Holcman (Postupak preuzimanja e-gradiva – primjer aplikacije Sveučilišne knjižnice Maribor), M. Dučić (Arhivska

građa kao deo imovine stečajnog dužnika), A. Kožar (Problematika preuzimanja arhivske građe u arhive Bosne i Hercegovine). U Sekciji za arhivske stručne djelatnike, na kojoj je predstavljeno 11 izlagača, bilo je dakle riječi o problemima u vezi s popisivanjem arhivskog gradiva s fokusom na uporabi programske opreme ScopeArchiv. Sudjelovali su sljedeći izlagači: Lj. Urlep (Gradivo biskupskih ureda u Nadbiskupskom arhivu Maribor), B. Kerec i V. Stavbar (Ostavština Zabeo u Sveučilišnoj knjižnici Maribor), J. Požgan (Gospodarski fondovi – obrada, značenje i vrednovanje), S. Anžič-Kemper (Društvena mreža i arhivi te radna mjesta i obrada fotografskog materijala u njemačkom govornom području), Z. Netaj (Iskustvo na sređivanju, obradi i digitalizaciji zbirke fotografija Arhiva Jugoslavije), O. Zulić i S. Isić (Specifičnosti preuzimanja i obrade arhivske građe organa uprave (iskustva Arhiva tuzlanskog kantona), L. A. Santana da Silva (Audiovizualni dokument: Što je to? Brazilska perspektiva), P. Iskra i B. Križ (Iz analognoga u digitalno – digitalizacija fotografskog gradiva u arhivu TV Slovenija), A. Lavrenčič (Arhivski automat – određivanje granice za pohranu i arhiviranje u budućnosti), J. Brumec i R. Omahen (Od Eve do Adama – arhiviranje digitalnih snimki TV Slovenije), K. Šturm (Projekt EuscreenXL – budući poslovni modeli upravljanja audio-vizualnim sadržajima). Dakle, Pokrajinski arhiv Maribor, organizirano je i uspješno privedo kraju još jednu međunarodnu konferenciju u okviru koje je održano nekoliko predavanja sponzora (Trevis d.o.o. i Mikrografija d.o.o.) i izložba postera. Konferencija je ispunila postavljene ciljeve usmjeravanja struke prema znanosti i poticanju ka boljoj strukovnoj organiziranosti i povezanosti.

Marijana Jukić